

Népmissziós beszámoló Zetelaka, 1937. november 22–29.

Közli: Jonica Xénia

A népmissziós alkalmak beszámolóiról általánosan elmondható, hogy rövidek, tömörek, nagyon a lényegre szorítkoznak. A helyszín, az időpont, a missziós alkalmat tartó atya név szerinti említése, majd a gyónók és áldozók száma kerül rendszerint ismertetésre, jó esetben pedig a házigazda plébános egy-két személyesebb mondattal is kifejezi a véleményét a megtartott lélekmentő napokról. Az eddigi forrásaink alapján mind terjedelmében, mind tartalmában a legértékesebb népmissziós beszámoló az 1937. június 20-án megírt, püspökségre beküldött levél tartalmában olvasható. A kézzel írt, háromoldalas írásból értesülünk mindarról, ami a népmissziót magába foglaló nyolc napon át történt, úgy, ahogy a missziós szabályok/alapelvek, mondhatni a forгатókönyv előírja.

A beszámoló bevezetőjében a plébános ismerteti a népmisszió tartásának az okát és célját, a lélekmentő napok pontos idejét, majd név szerint említi az „elnyert” missziós atyákat. Az első nap a zsúfolásig megtelt templom hívei előtt a lelkipásztor átadta a vendég missziósoknak a stólat, ezzel jelezve, hogy az ott tartózkodásuk alatt rájuk ruházza a papi hatalmat szimbolizáló eszközt. A plébános elévülhetetlen érdeme, hogy a beszámolójában napra pontosan jegyzi az elhangzott katekézisek, beszédek tematikáját. A gyermekek megáldása, a szentségimádás megszervezése sem maradhatott el. Az ilyen alkalmakkor szokásos szentségi körmenet leírása ismét csak megerősíteni tudja mindazon beszámolókat, amelyek az eddigi forrásokban csak

nagyvonalakban érintik, kevés részletet közölnek ennek a fontos részletnek a lefolyásáról.

A köszönetnyilvánításokból rendre kiderül, hogy a missziós alkalom megszervezése – ez esetben is – igen nagy odafigyelést igényelt, kezdve a világi előjáróság jóakaratótól, folytatva a férfilakosság hozzáállásával, de a többnapos étkezések biztosítása sem csak a plébános konyháját terhelte, hiszen a beszámolóból kiderül, hogy a hívei szépen kisegítették e téren is. A missziós napokon a környékbeli papság jelenléte sem maradt el, a gyónatásban való részvételük példaértékűnek mondható. A levél/ beszámoló befejezésében a plébános a híveit önmagával együtt Jézus Szívének ajánlja, bízva abban, hogy a jövőben a megtartott missziós alkalom megtermi bőséges gyümölcsét. A forrás szerint az alább közlésre kerülő beszámoló a zetelaki Historia Domus 130–131. oldaláról lett kimásolva.

Másolat

/:Kíírva a zetelaki római katolikus plébánia Domus Historiából 130–131. oldal :/

Misszió: Már a húsvéti szentidőben akartam híveimnek szentmissziót tartatni, hogy lelkileg megújuljanak, hitükben megerősödjenek, állhatatosan legyenek, hiszen annyi csábításnak vannak kitéve, folytonos erdei munka, idegenben dolgozón, a sok rossz indulatos emberek félrevezető szándéka nagyon befolyásolja őket. P. Imets tartományfőnök, mivel a páterek le voltak foglalva nem tudott küldeni „akárkit pedig nem küldhet Zetelakára”. Isten kegyelméből sikerült most november 22–29 közötti időre megkapni P. Lukács Mánsvét missziós atyát és Olasz Pacifik páttert. Az októberi ájtatosságok és egész novemberi szentmisék után 1 Miatyánkot és Üdvözlégyet ajánlottunk fel

a hívekkel együtt, hogy jól sikerüljön a szentmisszió. Végre eljött november 22-e, a pünkösöd utáni utolsó vasárnap. Megjöttek a páterek. A nagy templom zsúfolásig tele volt: 3500-4000 ember. Szentmise közben evangélium után rövid beszéd kíséretében át adtam a stólát a pátereknek, kikre a Szentlélek Isten kegyelmét: pátereknek adjon nagy kegyelmet az igazság hirdetésére, híveknek értelmes lelket annak befogadására.

Szentbeszédnek tárgyai: 1. a lélek érzékéről, annak megmentése, eszközök. 2. a bűnről, halálos és bocsánatos bűnről külön- külön. 3. az imádság, annak szükségéről, gyümölcseiről. 4. kevélység, anyagiasság, mértéktelenség. 5. irigység, jóra valórestség. 6. A nyelv hibái: hazugság, gyanakvás, megszólás, rágalmazás, káromkodás. /: Este 10 percg harangozás a káromkodók figyelmeztetésére és magába szállásra. /: 7.) Tisztítóhely. /: Utána ünnepélyes reqviam a hitközség elhunytjaiért:/ 8. A halálról. 9. A tiszteletes életről. 10. Megbocsátás. /: Bocsánat kérés a hívektől, a plébános és a páter által. Utána egy fél órai harangozás a haragosok magukba szállására és kibékülésére. A legnagyobb csendben még (...) ¹ a templomban maradtak a hívek, jöllehet már 8 óra volt, késő estei idő. 11. A keresztút. /: Templomunk Patronusa Inventio St. Crucis (Szent Kereszt megtalálása). Utána ünnepélyes szentmise a szentkeresztről. Nagy bizalmunk lehet újfent ezért. 12. Ítéletről. Másnap ünnepélyes reqviam Sebestyén Mózes kanonok plébános évfordulója alkalmával. 13. Mária tisztelete. 14. Női kötelességek: leánya kötelessége. 15. Férfi kötelességek: ifjak és házas emberek kötelessége. Dom. I. Adv. 16. Befejező szentbeszéd. Legyünk kitartóak, állhatatosak az imádságban, templomba járásban, a szentségekhez járulásban. Legyenek hívek a templomhoz, isko-

¹ Olvashatatlan szó.

lához, papjukhoz. Plébános köszönetet mond, hálát ad Istennek, hogy meghallgatta azon imádságát és sikerült a szentmissziót megtartani, sem az ördög, sem a rossz emberek nem zavarták meg. Köszönetet mond a híveknek, hogy elhagyva minden munkát olyan szépen megjelentek, részt vettek a szentmisszión, ők fogják ezért Isten áldását érezni. Köszönetet mond az előjáróságnak, hogy kérésére semmi elfoglaltsággal nem zavarták meg a szentmissziót, semmiféle közmunkára, ámbár 2 féle is volt kitűzve, de a népet nem rendelték ki. Köszönetet mond végül a pátereknek odaadó munkálkodásukért. Isten adta a kegyelmet, felhasználták, jól használták, hiszi, nem hullott az ige az út szélére. Segítse a Jóisten, hogy még sok lelket mentsen meg. Így folyt le a szentmisszió.

Első naptól kezdve állandóan gyóntattak a páterek s a (...) ² iskola időn kívül. Én nem akartam gyóntatni, de híveim kívánságára nekem is bőven kijutott belőle. Szomszéd paptársaim is nagyon szépen kisegítettek. Takó Albert szenttamási és Laczkó János szentegyházásfalvi plébánosok három napig állandóan gyóntattak. Két nap segített Kiss János keményfalvi esperes plébános és Márton udvarhelyszentkirályi plébános. ³ I. nap segítették Kakucs Ferencz kadiccsfalvi egyházközség plébánosa, Hodnagy János fenyédi, András Péter máréfalvi és Márton Árpád oroszhegyi plébános úr. Csak felnőtteket gyóntattak, mert az iskolások minden hó első péntek, szombat, vasárnapján gyónnak az összes. Nagyon szépen áldoztak, átlag a három napból [??] ⁴ 400-600 áldozóval. Gyónók száma 3150, áldozók száma 6050 volt. Reményen felül sikerült a misszió, még utolsó vasárnapján is délelőtt – és este tele volt a templom. Nagyon sokan

² Olvashatatlan szó.

³ Ma Székelyszentkirály a használatban levő neve.

⁴ Bizonytalan olvasatú szó.

gyóntak adventi időben a hajnali misék előtt ½5–½6, leginkább azok, akik nem voltak ide haza, oda voltak faragni idegenben, vagy az erdőn laknak. Közben csütörtökön délután gyermekek megáldása, mintegy 2000 gyermeket áldott meg a missziós atya. Pénteken este 7 órától 12 óráig szentségimádás. A templom tele volt szentségimádókkal, jóllehet be voltak osztva az egyes tízesek⁵ órákra. Mindennap keresztúti ájtatosságot végeztünk 5-6 óráig, utána a napnak megfelelő litániát.

Koronája volt a szentmisszióknak a vasárnap esti /Dom I. Adv/ szentséges körmenet. Öt órakor kezdődött, irány a falu felső része, ami 1924-ben leégett volt. Kapuk fenyőfával feldíszítve, ablakok virággal telve, kivilágítva három kilométer hosszában, a szegénység nem látszott, az égi Király gyertyafényben. /: a tűzoltók tizenkét fáklyával tejes díszben jelentek meg /:, virágos úton, a litániák, szent énekek között végig vonult a falu minden részére, különösen az újjáépített részre, hogy Isten óvja a közösséget a tűztől s minden csapástól. ½8-ra érkezett vissza a körmenet a templomba a „Te Deum” éneklése mellett. Aki csak mozdulni tudott, az ott volt. Tizenkét évi itt létem alatt soha ilyen sokan nem voltak: 3500-4000 ember volt. Consummatum est – bár jönne a Resurexit!

Híveim a tíz nap alatt kíségtettek a vendéglátásban. Ki malaccal, ki tojással, ki tejjel, ki csirkével, kinek mi je volt. Isten fizesse! Én pedig a jó Pátereknek útiköltséget fejében adtam 3000

⁵ Egy sajátos településtörténeti és tájféldrajzi fogalom a székely társadalomszervezés legkisebb egysége. A faluközösség alapegységeként a tízesek számos feladatot láttak el, közmunkát szerveztek, határpásztort állítottak, részt vettek a tűzvédelemben, erdőt, mezőt birtokoltak, kovácműhelyt, malmokat működtettek, igazságot szolgáltattak, temetkezési társulataik, rózsafűzér-társulásaik voltak. Forrás: <https://nepujasag.ro/articles/szekely-falutizesek-ritualis-szimbolumok>, http://old.foldrajz.ttk.pte.hu/phd/phdkoord/nv/disszert/disszertacio_ambrus_nv.pdf. Használva: 2019. 12. 10.

Leit. Szívesen tettem, csak adna a jó Isten bőséges állandó gyümölcsöt. Ez előtt tíz évvel tartattam itt még missziót, s hogy tíz év múlva hol leszek, nem tudom, csak legyek Jézus Szíve szeretetében, s abba helyezzem minden egyes hívemet és most újból.

Hogy ezen másolat a zetelaki római katolikus plébánia „Historia Domus” 130. és 131. oldalairól másoltam le igaz lelkiismerettel állítom és tanúsítom.

Zetea-Zetelaka 1937. január 20-án.
Bartos Mihály esperes plébános